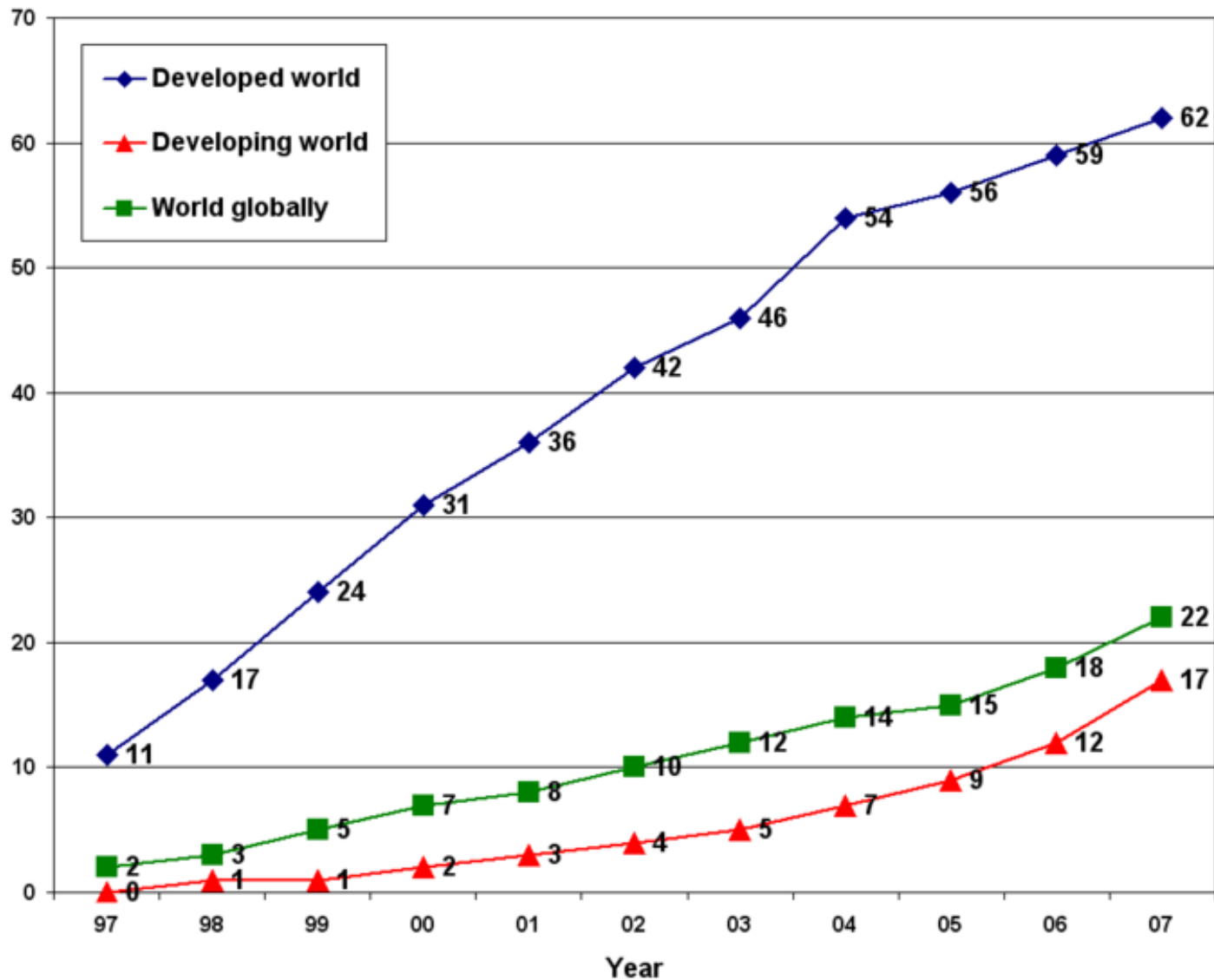

ช่องว่างทางดิจิทัลในการใช้อินเทอร์เน็ต ของผู้สูงอายุ

ผศ. พ.ต.ท.หญิง ดร.ศิริวรรณ อนันต์โท
สาขาวิชานิติศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

การแพร่กระจายของเทคโนโลยี

Internet users per 100 inhabitants 1997-2007 (Source: ITU)

ช่องว่างทางดิจิทัล (Digital Divide)

- ช่องว่างระหว่างผู้ที่มีและไม่มี ICT
- ช่องว่างระหว่างผู้ที่เข้าถึงและไม่เข้าถึง ICT
- ช่องว่างระหว่างผู้ใช้และไม่ใช้ ICT

ช่องว่างทางดิจิทัล (Digital Divide)

ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับช่องว่างทางดิจิทัล

- เพศ
- อายุ
- รายได้
- การศึกษา
- ภาษาอังกฤษ
- ระดับชนชั้นในสังคม
- เชื้อชาติ

อายุกับช่องว่างทางดิจิทัล

USC Annenberg (2009) ทำการศึกษาผู้ใช้อินเทอร์เน็ตใน 13 ประเทศจากภูมิภาคต่างๆของโลก รายงานผลการศึกษาที่เผยแพร่เมื่อ พ.ศ. 2552 ยังพบว่าการใช้อินเทอร์เน็ตมีความสัมพันธ์โดยตรงกับอายุ เพราะผู้ใช้อินเทอร์เน็ตมักเป็นคนวัยหนุ่มสาวส่วนใหญ่จะมีอายุต่ำกว่า 24 ปี ส่วนกลุ่มอายุที่มีอัตราการใช้อินเทอร์เน็ตต่ำมากที่สุดได้แก่กลุ่มผู้ที่มีอายุเกินกว่า 65 ปี

ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับช่องว่างทางดิจิทัล

Generational Differences

อายุกับช่องว่างทางดิจิทัล

ประเทศไทยมีผู้ใช้อินเทอร์เน็ตประมาณ 13.4 ล้านคน
หรือร้อยละ 20.5 ของประชากรทั้งประเทศ

แต่เป็นผู้มีอายุระหว่าง 50-59 ปี เพียงร้อยละ 5.2
และผู้มีอายุ 60 ปีขึ้นไปเพียงร้อยละ 0.9 เท่านั้น

ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ (NECTEC)

พ.ศ. 2551

ช่องว่างทางดิจิทัลสีเทา (Grey Digital Divide)

ผู้สูงอายุใช้อินเทอร์เน็ตเพื่ออะไร

การศึกษาในประเทศไทยขณะนี้ พบว่า

- ผู้สูงอายุใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อค้นหาข้อมูลเกี่ยวกับสุขภาพและการเงินการลงทุน
- ร้อยละ 63 ใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อหาข้อมูลเกี่ยวกับงานอดิเรก
- ร้อยละ 46 ใช้เพื่อการสื่อสาร เช่น รับ-ส่ง อีเมลล์และสนทนา (chat)
- 4 ใน 10 ของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตวัยสูงอายุใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อกิจกรรมการเรียนรู้

ผู้สูงอายุใช้อินเทอร์เน็ตเพื่ออะไร

- การวิจัยของมหาวิทยาลัยออเรกอน (2008) พบว่าการใช้ IT ด้านสุขภาพของกลุ่มผู้พิการ และกลุ่มผู้ด้อยโอกาสยังดีกว่ากลุ่มผู้สูงอายุ
- ปัจจัยเรื่องการเข้าถึง ความยากในการใช้ และความไม่สะดวกของระบบเทคโนโลยีเป็นอุปสรรคสำคัญในการใช้เทคโนโลยีอย่างแพร่หลายของผู้สูงอายุ

**การสัมภาษณ์ผู้สูงอายุ
เกี่ยวกับการใช้อินเทอร์เน็ต
เดือนตุลาคม 2552**

การใช้อินเทอร์เน็ตของผู้สูงอายุ

เพศ	ความถี่
หญิง	28
ชาย	13
อายุ	
50 - 55	16
56 - 60	18
> 60	8

การใช้อินเทอร์เน็ตของผู้สูงอายุ

ระดับการศึกษา	ความถี่
ปริญญาโท	10
ปริญญาตรี	17
ต่ำกว่าปริญญาตรี	15

การใช้อินเทอร์เน็ตของผู้สูงอายุ

ลูกหรือคนในครอบครัวสอนให้ใช้อินเทอร์เน็ต

การทำงานบังคับ

ที่ทำงานอบรมให้

ต้องการหาข้อมูลและอีเมล

ต้องการความสนุก

ศึกษาด้วยตนเอง

การใช้อินเทอร์เน็ตของผู้สูงอายุ

	ลำดับ
หาข้อมูลและข่าวสาร	1
ต้องการตามเหตุการณ์และตามทันลูกหลาน	2
หาข้อมูลเกี่ยวกับการงาน	3
หาข้อมูลเกี่ยวกับการเรียน	4
ติดต่อผู้คน	5
บันเทิง	6

ผู้สูงอายุที่ไม่เคยใช้แต่ต้องการใช้

	ลำดับ
ติดตามข่าว	1
ค้นหาข้อมูล	2
อีเมลล์และติดต่อผู้คน	3
เพื่อความบันเทิง	4

ผู้สูงอายุกับประโยชน์ของอินเทอร์เน็ต

ช่วยให้ทันข่าว ทันโลก

เป็นแหล่งข่าวและความรู้

ช่วยเพิ่มประสบการณ์ชีวิต

เป็นแหล่งความบันเทิง

ช่วยฆ่าเวลาและความเบื่อหน่าย

มีข้อมูลมากมาย

ค้นหาได้รวดเร็ว

สะดวกและประหยัดเวลา

อุปสรรคของผู้ไม่ใช้อินเทอร์เน็ต

ใช้คอมพิวเตอร์ไม่เป็น

ไม่มีคอมพิวเตอร์/ไม่มีอินเทอร์เน็ต

มีปัญหาสุขภาพ

ไม่มีคนสอน

ไม่มีคอมพิวเตอร์ที่บ้าน

คอมพิวเตอร์มีราคาแพงเกินไป

อุปสรรคของผู้ใช้อินเทอร์เน็ต

อินเทอร์เน็ตช้า / อุปกรณ์เก่า

หาข้อมูลลำบาก / ใช้คำค้นไม่ถูก

พิมพ์ผิดไม่เก่ง

ขาดความรู้ภาษาอังกฤษ (ไม่เข้าใจเนื้อหา)

ขาดประสบการณ์ / กลัวเทคโนโลยี

เครื่องขัดข้อง / มีปัญหา แล้วแก้ไขไม่ได้

ความคาดหวังของผู้ใช้อินเทอร์เน็ต

อินเทอร์เน็ตมีความเร็วและเสถียรมากขึ้น
มีอินเทอร์เน็ตให้บริการแพร่หลายทั่วไป
มีวิธีการใช้ที่ง่ายกว่าเดิม
มีความรู้ / ฐานข้อมูลภาษาไทยมากขึ้น
ข้อมูลมีความทันสมัย
อินเทอร์เน็ตราคาถูกลงหรือฟรี
มีความปลอดภัยมากขึ้น
มีความปลอดภัยสำหรับเด็กและเยาวชน
คอมพิวเตอร์และอุปกรณ์มีราคาถูกลง
มีเว็บไซต์ที่เป็นประโยชน์มากขึ้น
รัฐควรจัดให้มีการฝึกอบรมแก่ผู้สูงอายุ

ความคาดหวังของผู้ใช้อินเทอร์เน็ต

อินเทอร์เน็ตมีความเร็วและเสถียรมากขึ้น
มีอินเทอร์เน็ตให้บริการแพร่หลายทั่วไป
มีวิธีการใช้ที่ง่ายกว่าเดิม
มีความรู้ / ฐานข้อมูลภาษาไทยมากขึ้น
ข้อมูลมีความทันสมัย
อินเทอร์เน็ตราคาถูกลงหรือฟรี
มีความปลอดภัยมากขึ้น
มีความปลอดภัยสำหรับเด็กและเยาวชน
คอมพิวเตอร์และอุปกรณ์มีราคาถูกลง
มีเว็บไซต์ที่เป็นประโยชน์มากขึ้น
รัฐควรจัดให้มีการฝึกอบรมแก่ผู้สูงอายุ

A black marker is shown writing the words "Thank you" in a cursive script on a white surface. The marker is positioned at the end of the word "you".

Thank you

s_anantho@yahoo.com
www.siriwan.info